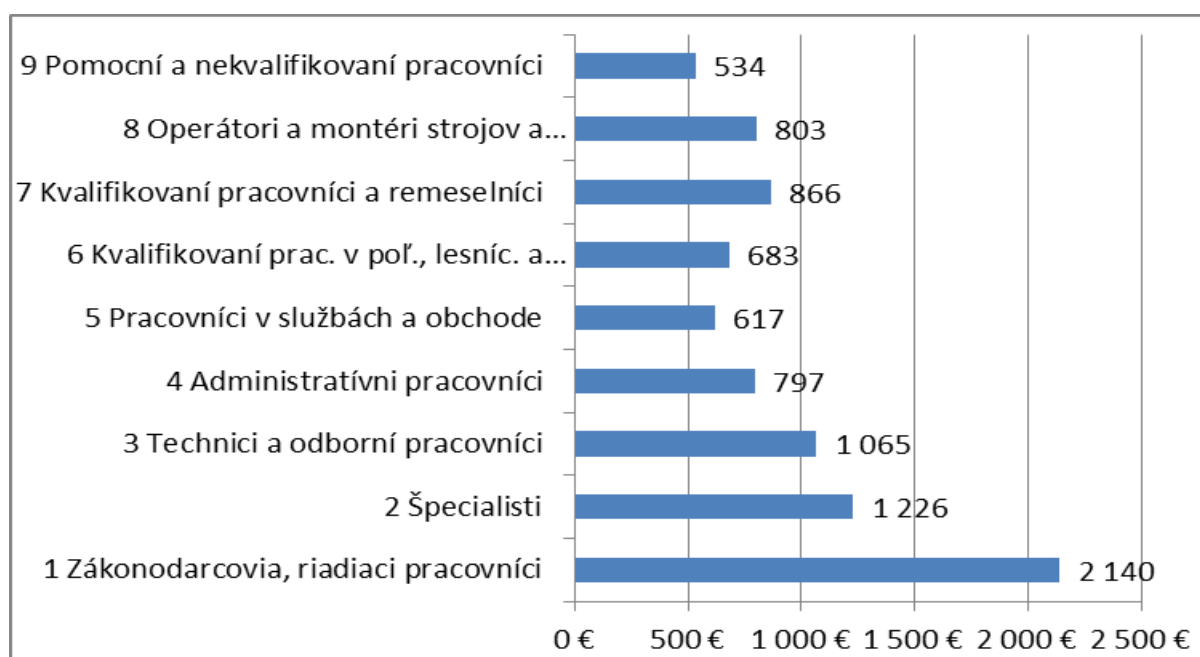

Kto zarába na Slovensku najviac a kto najmenej

Presne 4-násobný je rozdiel medzi najhoršie a najlepšie platenými zamestnaniami na Slovensku. Vyplýva to z najnovších zistení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR prostredníctvom Informačného systému o cene práce (ISCP). Reprezentatívna vzorka zisťovania vykonaného spoločnosťou Trexima Bratislava za 2. štvrťrok 2015 zahŕňa vyše 8-tisíc zamestnávateľov s vyše miliónom zamestnancov.

Zo všetkých relevantných faktorov vplývajúcich na výšku mzdy zamestnancov má **faktor zamestnanie najvýznamnejší vplyv**. Najlepšie sú na tom riadiaci zamestnanci, manažéri a vedúci. Za nimi nasledujú špecialisti, technici a odborní pracovníci. Najnižšie mzdy v priemere poberajú zamestnanci pracujúci v zamestnaniach s nízkou úrovňou pracovnej zodpovednosti a potrebných špeciálnych zručností a vedomostí, t.j. ako pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

Graf č. 5: Priemerná hrubá mesačná mzda podľa hlavných tried klasifikácie zamestnaní SK ISCO – 08 v 2. štvrťroku 2012

Medzi konkrétne **zamestnania**, ktoré sú **najslabšie odmeňované**, patria: (1) opatrovatelia, asist. pre domácu starostlivosť starších osôb, zdravotne postihnutých, (2) pomocníci v kuchyni, (3) ruční práči a žehliari, (4) upratovačky, (5) zametači, (6) pánski a dámski krajčíri, kožušníci a klobučníci, (7) kuchári (okrem šéfkuchárov), (8) čašníci a someliéri, (9) záhradníci a pestovatelia sadeníc, (10) pomocní pracovníci údržby budov a areálov, (11) opatrovatelia a asistenti v zariadeniach pre staršie osoby, so zdravotným

postihnutím, (12) predavači v stánkoch a na trhoch (okrem rýchleho občerstvenia), (13) predavači jedál za pultom alebo pri okienku, (14) pomocní pracovníci v sadovníctve a záhradníctve. Ich mesačná mzda pri plnom pracovnou úväzku sa v priemere pohybuje v intervale **od 427 € po 534 €**.

Tab. č. 2: Najmenej odmeňované zamestnania v 2. štvrtroku 2015

Zamestnanie	Mzda v EUR
Opatrovatelia, asistenti pre domácu starostlivosť starších osôb, zdrav. Postihnutých	427
Ruční práči a žehliari	449
Pomocníci v kuchyni	449
Upratovačky	454
Zametači a podobní pomocníci	461
Pánski a dámski krajčíri, kožušníci a klobučníci	493
Kuchári (okrem šéfkuchárov)	517
Čašníci a someliéri	517
Záhradníci a pestovatelia sadeníc	523
Opatrovatelia a asistenti v zariadeniach pre staršie osoby, so zdrav. Postihnutím	529
Predavači v stánkoch a na trhoch (okrem rýchleho občerstvenia)	531
Predavači jedál za pultom alebo pri okienku	532
Pomocní pracovníci v sadovníctve a záhradníctve	534

Zamestnania, ktoré sú v priemere **najlepšie platené**, sú všetky zamestnania vo vedúcich a riadiacich pozíciách. Okrem nich patria do tejto skupiny zamestnaní aj (1) lekári špecialisti, (2) finanční analytici a špecialisti v oblasti finančnictva, poisťovníctva, (3) systémoví analytici, (4) vývojári softvéru, (5) vývojári a analytici softvéru a aplikácií, (6) finanční a investiční poradcovia a agenti, (7) špecialisti v oblasti predaja informačných a komunikačných technológií, (8) špecialisti v oblasti počítačových sietí, (9) špecialisti v oblasti telekomunikácií, (10) špecialisti v oblasti reklamy a marketingu, (11) špecialisti v ťažob., hut., zlievar. priemysle a príb. odboroch, (12) analytici v oblasti riadenia a organizácie práce a (13) špecialisti v oblasti priemyslu a výroby. V týchto zamestnaniach sa pohybuje priemerná mzda v intervale **od 1 668 EUR vyššie**.

Tab. č. 3: Najlepšie odmeňované zamestnania v 2. štvrtroku 2015

Zamestnanie	Mzda v EUR
Lekári špecialisti	2 075
Finanční analytici a špecialisti v oblasti finančnictva, poisťovníctva	2 100
Systémoví analytici	2 155
Vývojári softvéru	2 158
Vývojári a analytici softvéru a aplikácií inde neuvedení	2 205
Finanční a investiční poradcovia a agenti	2 243
Špecialisti v oblasti predaja informačných a komunikačných technológií	2 352
Špecialisti v oblasti počítačových sietí	2 382
Špecialisti v oblasti telekomunikácií	1 949
Špecialisti v oblasti reklamy a marketingu	1 798
Špecialisti v ťažobn, hut., zlievar. priemysle a príbuzných odboroch	1 731
Analytici v oblasti riadenia a organizácie práce	1 699
Špecialisti v oblasti priemyslu a výroby	1 668

„Tieto zistenia potvrdzujú dva fakty: po prvé, že **mzdy na Slovensku rastú** a po druhé, že **ich rozloženie je nerovnomerné**. A ukazuje sa, že mzdové rozdiely majú tendenciu sa zväčšovať. Toto všetko je východiskom pre **nevyhnutný vládny zásah, ktorým je v trhovom hospodárstve zvyšovanie minimálnej mzdy**,“ komentuje uvedené údaje **štátny tajomník ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Branislav Ondruš**. Upozorňuje, že medián miezd je na úrovni dvoch tretín priemeru a 10 percent najlepšie zarábajúcich má plat v priemere takmer 4-násobne vyšší ako najslabšie zarábajúcich.

Hodnota mediánu určuje koľko zarába „stredový“ zamestnanec: teda presná polovica zamestnancov zarába viac ako medián, (druhá) presná polovica zamestnancov zarába od mediánu menej. V aktuálnych podmienkach Slovenskej republiky **zarába 65% zamestnancov menej, ako je vykazovaná priemerná mzda**, približne tretina zamestnancov má nadpriemerné mzdy.

Konkrétne údaje o rozvrstvení miezd v Slovenskej republike obsahuje nasledujúca tabuľka (opäť ide o údaje zo zisťovania za 2. štvrtrok 2015):

Priemer SR	969 EUR
Medián	763 EUR
D1	416 EUR
D9	1 552 EUR
Podiel D9/D1	3,7328
Podiel Me/priemer*100	78,75 %
Podiely zamestnancov pod priemerom	65,01 %
Kumulaívny príjem horného 1 % zamestnancov vo vzťahu k najnižšie plateným zamestnancom	14,20 %
Kumulaívny príjem horných 5 % zamestnancov vo vzťahu k najnižšie plateným zamestnancom	30,33 %

Okrem poznania súčasného stavu rozvrstvenia miezd sme porovnali údaje za posledných 15 rokov – vybrali sme obdobia po piatich rokoch, teda za roky 2000, 2005, 2010 a 2014. Porovnanie, ktoré nájdete v nasledujúcej tabuľke ukazuje, že v SR dochádza v uplynulom období síce k miernemu, ale trvajúcejmu zvyšovaniu nerovnosti rozdeľovania príjmov.

Tab. č. 4: Ukazovatele vývoja diferenciacie miezd od roku 2000 do roku 2014

	2000	2005	2010	2014
Medián/Priemer	0,8099	0,8018	0,7844	0,7804

Ukazovateľ **Medián/Priemer** nám hovorí, akú časť z priemernej mzdy poberá polovica zamestnancov. Ak jeho hodnota je 1, polovica zamestnancov zarába priemernú mzdu a menej, resp. viac. Čím je jeho hodnota bližšia k 0, tým menšiu časť z vykazovanej priemernej mzdy zarába polovica zamestnancov, t.j. existuje úzka skupina zamestnancov s veľmi vysokými mzdami (vysoká nerovnosť rozdelenia príjmov).

Metodika

Štatistické zisťovanie o cene práce ISCP zbiera údaje priamo od zamestnávateľov, výhradne formou elektronického zberu. Na rozdiel od zisťovania Štatistického úradu SR ISCP monitoruje reálne vyplatené mzdy za skutočne odpracovaný čas (do výsledkov teda nevstupujú priznané, ale nevyplatené mzdy, napr. ak je zamestnanec v sledovanom období práceneschopný, alebo zamestnankyňa na materskej dovolenke a pod.).